

Таким чином, з наведеного видно, що система підготовки бакалаврів і магістрів в університеті «Корвінус» (місто Будапешт, Угорщина) має багато спільних навчальних предметів і в той же час, предметів, які не впроваджені у навчальні плани підготовки фахівців в Ужгородському національному університеті (надалі - УжНУ). Також термін підготовки бакалаврів охоплює в цьому університеті 3 роки, в УжНУ – 4 роки; магістрів – 2 роки, в УжНУ 1 рік і 5 місяців. Є суттєва різниця у навчальних планах і завершальному етапі підготовки магістрів. Отже, окремі навчальні дисципліни університету «Корвінус» можуть бути впроваджені у навчальні плани підготовки бакалаврів і магістрів. Це буде в значній мірі сприяти вирішенню проблеми підвищення якості та змісту професійної підготовки галузі обліку і оподаткування в Україні, сприяти мобільності студентів в умовах Болонського процесу.

УДК 657.1

Кіндрацька Л.М.

д.е.к, професор

завідувач кафедри обліку в кредитних

і бюджетних установах та економічного аналізу

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

м. Київ, Україна

ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Професійна діяльність передбачає не тільки безпосереднє ознайомлення зі змінами у сфері бухгалтерського обліку, усвідомлення їх логічності та необхідності, а, що особливо важливо, сприйняття (а можливо і ні) позицій на ці зміни колег по цеху – науковців та практиків.

По мірі того, як інформація фінансової звітності, що продукується системою бухгалтерського обліку, стає доступною багатьом зацікавленим користувачам актуалізуються питання розширення її аналітичності, вирішення яких загалом, потребує прямого спостереження за потребами практики, і, передусім, управлінської.

За такого підходу, а вірніше за необхідності урахування цих потреб, у публікаціях науковців все частіше звучить думка про вкрай обмежені можливості сучасної системи бухгалтерського обліку формувати інформацію у потрібних зрізах. Досить поширеним у цьому зв'язку стало словосполучення обліково-аналітичне забезпечення: чого саме? А будь-чого: управління бізнесом, конкурентоспроможністю, ліквідністю, розвитком суб'єкта господарювання! А далі можливо додати велику кількість комбінацій напрямів ведення господарської діяльності, ефективність яких потребує відповідного

обліково-аналітичного забезпечення. Навіть сталий розвиток, як нерідко стверджується, також можливий за відповідного обліково-аналітичного забезпечення. Може і так, але хіба при цьому знижується значення бухгалтерського обліку як активної сфери «виробництва» інформації, що набуває риси цінного ресурсу будь-якої діяльності. Вочевидь, за необхідності зробити обґрунтовані передбачення, тобто побудувати стратегію розвитку, інформацію слід розширити із включенням до неї не тільки вартісних фінансових показників, а й багатьох не фінансових з урахуванням ризиків зовнішнього середовища, його непередбачуваності та їх впливу на результативність бізнесу.

Тут актуалізується значення фактичного аналізу господарської діяльності і кількісного опису структурних змін у процесі її здійснення. Цей опис має бути детальним за змістом, всестороннім за охопленням фактів і систематизованим за результативною інформацією задля відповідності специфічним вимогам різних груп її користувачів.

Отож, характеристика сучасного та майбутнього розвитку суб'єкта господарювання базується на інформації, основний її масив – це продукт системи бухгалтерського обліку. Надалі продукт допрацьовується через використання відповідного аналітичного інструментарію, тобто проходить ще один етап свого вдосконалення, перш ніж стати елементом обліково-аналітичного забезпечення процесу ухвалення обґрунтованого управлінського рішення. Загалом, у професійній діяльності є багато складних ситуацій, пов'язаних із необхідністю на конкретній мові цифр описати специфічні характеристики функціонування суб'єкта у ринкових умовах ведення бізнесу. В основі цього опису завжди буде бухгалтерський облік з використанням елементів його методу. Це означає, що і науковець і практик має відштовхуватися від мови цифр, узагальненої бухгалтерсько-аналітичною інформацією. То чи є майбутнє в бухгалтерського обліку – таке запитання ставить С.Ф. Голов, зазначаючи, що дані бухгалтерського обліку не релевантні для прийняття управлінських рішень і малокорисні для управління, взагалі, внаслідок низки обмежень, притаманних традиційному бухгалтерському обліку [1.с.25]. В принципі, це вірно. Втім, чому підкреслюється саме традиційність обліку. Скоріше треба вести мову про суттєве оновлення усталених підходів до формування інформації в межах системи бухгалтерського обліку. І навіть більше, навчитися фіксувати не фінансові показники, а далі через комплекс фінансової і не фінансової інформації формувати стратегію на майбутнє з урахуванням обмеженості ресурсів. У цьому сенсі працівники бухгалтерських служб зможуть займати активну позицію у рядах вищого управлінського персоналу. Що стосується традиційної орієнтації бухгалтерського обліку – формування релевантної (а це можливо) інформації для ухвалення управлінських рішень, то її у жодному не слід замінювати (прошу правильно зрозуміти) на будь-яку нетрадиційну. Інша річ, якщо мова йде про нові інформаційні запити стосовно врахування ризиків, формування інтелектуального капіталу, оцінки нематеріальних активів, складання і

оприлюднення інтегрованої звітності, з відображенням у ній усіх чинників створення вартості і її ґрунтовну оцінку, то тут зміни необхідні, але все таки за рахунок розширення сфери дії системи традиційного бухгалтерського обліку.

Нині орієнтиром залишаються міжнародні стандарти фінансової звітності. Певна річ, не логічно вважати, що у їх змісті наявні певні обмеження. По суті вони якщо і є, то це не диктант, і не опис чітких правил, а тільки концепції і принципи, дотримання яких має забезпечити справедливе представлення інформації у доступній для сприйняття формі, яка буде цікавою для багатьох груп користувачів і найголовніше - для інвесторів. Саме тому, важливо, змінити виклад матеріалу студентам за обліковими науками (дисциплінами).

Найперше:

- ✓ студент повинен глибоко розібратися і зрозуміти зміст концепції активів і зобов'язань;
- ✓ визначитись, якими МСФЗ ці питання регулюються;
- ✓ глибоко проаналізувати сутність факту господарської діяльності, щодо якого мають виконуватися облікові процедури.

Далі мусимо навчити студента оперувати поняттям фінансовий інструмент – контракт, який одночасно призводить до виникнення (збільшення) фінансового активу в одного суб'єкта підприємницької діяльності і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу - в іншого. Таке означення наводиться у нормативних документах НБУ стосовно банківських операцій. Втім, воно повністю прийнятне і для суб'єктів підприємницької діяльності, тільки слово «контракт» слід замінити на факт господарського життя, а поняття інструмент можливо вживати без прив'язки до фінансового.

І насамкінець: перед тим як заносити до обліку той чи інший інструмент, студент повинен чітко зрозуміти природу його походження.

Тільки у такий спосіб можливо сформувати у студентів комплекс потрібних компетенцій у розрізі трьох складових: технічних, професійних, етичних.

Не вдаючись у деталі зазначу, що поки що ми націлюємо студента на вміння формувати кінцевий продукт – звітність з використанням перш за все рахунків і подвійного запису, що за сучасного розвитку автоматизації облікових процесів є суто технічною компетенцією. Оновлена концепція навчального процесу за обліковими дисциплінами передбачає набуття компетенцій щодо формування стратегії розвитку компанії, передбачення майбутніх грошових потоків, складання інтегрованої звітності із включенням до неї як фінансових, так і не фінансових показників.

А це визначає необхідність посилити увагу до викладання змісту МСФЗ і поступово «вплітати» у навчальний процес методику традиційного бухгалтерського обліку для набуття технічних та професійних компетенцій, щодо кожного факту господарського життя. Що стосується етичних компетенцій, то протягом навчання у ВНЗ, майбутні фахівці їх базові основи отримують від професорсько-викладацького складу через наше з вами бачення майбутнього професії бухгалтера-аналітика.

Наше завдання – навчити основам бухгалтерського обліку і вмінням їх застосовувати у практичній діяльності – це наша програма мінімум. А основне – навчити студентів орієнтуватися у нормативно-правових актах, МСФЗ, тобто формувати своє креативне мислення стосовно розв’язання багатьох облікових проблем через набуті компетенції як основу саме традиційного бухгалтерського обліку.

Список використаних інформаційних джерел

1. Голова С.Ф. Чи є майбутнє в бухгалтерського обліку /С.Ф. Голова// Трансформаційні перетворення обліково-аналітичного забезпечення управління в умовах євроінтеграційних процесів: зб. Матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2016 р. – К.: КНЕУ, 2016. – с. 25 – 27.

УДК 657

Коненков О. Э.
старший преподаватель
ГВУЗ «Молдавская Экономическая Академия»
г. Кишинев, Республика Молдова

РОЛЬ НАЛОГОВЫХ ЛЬГОТ В ФИНАНСИРОВАНИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

В настоящее время высшее образование напрямую способствует процветанию современной экономики. Это достигается за счет целого ряда механизмов, но в первую очередь, используя его решающую роль в развитии «экономики знаний». Если экономика знаний добавляет ценность путем применения идей и информации, роль высшего образования в современном экономическом развитии очевидна. Она проявляется в создании и применении знаний, особенно посредством научных исследований и разработок и распространения знаний на основе новаторских технологий.

По данным Всемирного банка [1, стр. 28], экономика, основанная на знаниях, опирается на:

- ✓ поддерживающий экономический и институциональный режим для предоставления стимулов для эффективного использования знаний;
- ✓ образованное и квалифицированное население для создания и использования знаний;
- ✓ инновационную систему которая включает в себя научно-исследовательские центры, университеты и другие организации, способные адаптировать глобальные знания к местным потребностям и возможностям;
- ✓ динамическую информационную инфраструктуру, которая позволяет эффективно обмениваться информацией.